

WILMS

De broers Berend Jan en Bouke Durk Wilms ontwerpen in Schoonebeek een nieuw bedrijf dat gebaseerd is op samenwerken en samenleven.

Bedrijfskengetallen 2006 (kort voor het stoppen met melken)	
Aantal koeien:	106
Aantal stuks jongvee:	90
Melkquotum:	9,1 ton
Aantal hectaren:	79,3
Rollend jaargemiddelde:	8328 4,50 3,45
Verwachte tussenkalftijd	422
Gemiddeld tankcelgetal	225.000 cellen/ml
Kg melk per ha voeroppervlak:	10.800
Kg melk per vak:	537.914
Variabel deel kostprijs (€/100 kg melk):	9,2
Toeslagrechten/saldo	
nevenactiviteiten (€/100 kg melk):	8,8
Vast deel kostprijs (€/100 kg melk):	13,0
Vervangingsinvesteringen (€/100 kg melk):	0,8
Break-even-melkprijs (€/100 kg melk):	38,0
Werkelijke melkprijs (€/100 kg melk):	31,9

VOLG DE FAMILIE WILMS OP
WWW.MELKWEG2020.NL

Bouke Durk en Berend Jan Wilms

Plan is doorgerekend met 50 cent financiering

Mét burgers naar 1000 koeien

Ruim drie jaar geleden zijn Berend Jan en Bouke Durk Wilms

tijdelijk gestopt met melken. Ze ontwerpen nu een nieuw bedrijf

met 1000 koeien in een parkachtig landschap. Burgers denken

mee en andere melkveehouders kunnen op termijn participeren.

tekst **Florus Pellikaan**

van toedeling telkens uitgesteld en in 2006 zelfs afgeblazen, onder andere door de herontwikkeling van de oliewinning. Wij hadden intussen 114 hectare grond verdeeld over 25 percelen.’ De broers zagen daardoor hun plannen voor bedrijfsontwikkeling met huiskavelvergroting, weidegang en lagere werkingskosten in het water vallen.

Quotum verkocht, stal verhuurd
Naast hun bedrijf zijn de broers altijd al bezig geweest met bestuurswerk, onder andere binnen LTO en de politiek. ‘Dat kost tijd, maar het toont sociale betrokkenheid en verbreedt je inzicht’, stelt Berend Jan. ‘In 2005 konden we aansluiten bij het project “Koe en ondernemen in balans”. In het project werd met een groep boeren nagedacht over de melkveehouderij in 2020, vanuit de “people-planet-profitgedachte”, maar met een filosofisch randje.’ Er werden drie nieuwe toekomstrichtingen geformuleerd en Berend Jan maakte deel uit van het kernteam dat de ‘samen-

werkende melkveehouderij op basis van deugden’ onder de naam Community Dairy verder uitwerkte. In dit bedrijfsconcept wordt nauw samengewerkt met boeren en burgers uit de omgeving. Het eigen bedrijf stond intussen voor een grote koerswijziging. ‘In 2007 ging de melkprijs naar beneden en kwam het rendement op ons bedrijf onder druk te staan door de torenhoge kosten van het land. Wij waren volop aan het denken over de periode na 2015, maar dan moesten we dat jaar natuurlijk wel halen.’ De broers besloten daarom het roer om te gooien en tijdelijk te stoppen met melken. Ze hebben het melkquotum verkocht en de stal is verhuurd aan een collega. Verder is er 80 hectare land verkocht aan het waterschap Velt en Vecht om het Schoonebeekerdiep te kunnen herinrichten. ‘We hebben nu nog 30 hectare huiskavel en de gebouwen in eigendom.’ Sinds de verkoop hebben de broers nog meer tijd gestoken in het verder ontwerpen van een geheel nieuw grootschalig melkveebedrijf onder de naam Koe-Lan-

Burgers uit Schoonebeek denken mee

derij, geënt op de ideeën van Community Dairy. ‘Veel ondernemers gaan recht op hun doel af en redeneren van binnen naar buiten. De sector of een individuele veehouder bedenkt iets en probeert dan te bewerkstelligen dat de politiek en de maatschappij het accepteren. Wij redeneren precies andersom. Je moet niet duwen, maar meenemen.’ Met behulp van meerdere partijen kregen de broers Wilms in 2010 de steun van de provincie voor het verder uitwerken van het project ‘Nieuw gemengd bedrijf ZO Drenthe’. ‘Wij zien de Koe-Landerij als onderdeel van een groter geheel: verbindingen tussen melkveehouderij en akkerbouw ofwel kringlopen met mest en voer op regionaal niveau. Daarnaast loopt onze vraag aan de samenleving: hoe moet een bedrijf met 1000 koeien aan de grens van het dorp er volgens burgers uitzien?’ ‘Wij hebben panels van deskundigen en burgers uit het dorp bij elkaar geroepen

De ligboxenstal wordt verhuurd aan een collega

en in meerdere sessies nagedacht over hoe een bedrijf er volgens het ideaalplaatje uit moet komen te zien. Dit zijn we nu aan het uitwerken en terugkoppelen met de betrokkenen. We zijn dus nog altijd bezig met het voortraject en van een vergunningsprocedure is nog geen sprake’, vertelt Bouke Durk.

240 koeien in 40 uur
Inmiddels begint het plan al wel wat concrete vormen aan te nemen. ‘De voorkeur van deskundigen en burgers gaat voorlopig uit naar een parkachtig melkveebedrijf met acht stallen waarin twee groepen van 60 koeien zijn gehuisvest. Daarnaast komen er ook nog twee stallen voor jongvee en een transitiestal’, schetst Berend Jan. ‘Tussen de stallen komen wandelpaden en waterpartijen. Eén stal en de afkalfruimte zullen constant open zijn voor publiek.’ Het is niet de intentie van Berend Jan en Bouke Durk om zelf daadwerkelijk 1000

Akkerbouwers zijn de beoogde telers van voer

koeien te gaan melken. ‘Veehouders kunnen op termijn een stal huren en die exploiteren. Het model met melkrobots en veel automatisering is zo opgezet dan een veehouder alleen 240 koeien in een werkweek van 40 uur kan runnen.’ Het concept is via een uitgebreid businessplan van kop tot staart doorgerekend. ‘Het plan is gebaseerd op een uiteindelijke kostprijs van 25 eurocent per liter melk inclusief betaalde arbeid en een gemiddelde financiering van 50 cent per liter. Wij denken dat dat nodig is om in de toekomst te overleven’, stelt Berend Jan. Met grote inspanning werken de broers op dit moment aan de communicatie van de plannen en ze realiseren zich dat het moment van ‘bewijzen’ voor de deur staat. ‘We zijn ervan overtuigd dat het is te realiseren, maar de worsteling is of we in de goede richting denken. Wordt de Koe-Landerij de ultieme samenwerking met collega’s en de maatschappij en komen de voordelen voor iedereen uit?’

Een beeld van hoe de Koe-Landerij eruit zou kunnen gaan zien, met op de achtergrond de stallen

